

BÉKÉSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

POLITIKAI LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba, Kispiac-tér, Zvaratkó-ház
Egyes szám ára 6 fillér.
Vármegyei telefonszám 38.

Megjelenik hetenként kétszer: szerdán és vasárnap

Főszerkesztő:
Dr. PÁNDY ISTVÁN

Felelős szerkesztő:
Dr. RELL LAJOS

Előfizetési árak helyben és vidéken:
egész évre 10 kor., negyedévre 2-50 kor.,
félévre .. 5 kor., egy óra .. -85 kor.
Nyitlatter soronként 25 fillér

„Salus rei publicae suprema lex esto.”

Irtá: Dr. Rell Lajos.

Amióta a választói jognak reformja az országgyűlésen legközelebb megvalósítandó alkotások jegyzékére került, napról-napra tapasztalhatjuk, hogy szocialista polgártársaink gyűléseiken és sajtójukban türelmetlen idegeskedéssel, sokszor igazságtalan kiméletlenséggel tárgyalják, siettetik a kérdés megoldását. Pedig e dolog nem oly könnyű, mint az elfogult vagy a felületes szemlélő gondolja. Más államokban, egységes nemzeteknél is nagy gondot okoz e reform megvalósítása, hiszen vele kapcsolatos, tőle függ a nemzet jövőjének, nyugalmas fejlődésének, eddig elért kulturájának biztosítása; oly kérdések tehát, amelyek mélyen szántanak annak a szívébe, aki nem pillanatnyi hű népszerűségért, nem egy pár száz embernek, hanem egész nemzetének s az emberiségnek jobb jövőjébe, általános emelkedésébe vetett erős hittel, önzetlenül gondolkodik és munkálkodik. Mert ne higgye senki

sem, hogy a demokratikus haladásnak nincsenek elfajulásai vagy hogy a demokrácia minden formájában az emberi haladáshoz vezet; ott van az ugynevezett tömeguralom, mely az addig megszerzett anyagi és szellemi javak romjain végéreményben a teljes fejtelenséghez viszen.

A választói jog reformjának vannak oly általános követelményei, amelyek nélkül e kérdést nem lehet megoldani az egész nemzet nyugalma. Vizsgáljuk tehát ezeket, s lássuk, hová vezetnek bennünket.

Kétségbe nem vonható tény, hogy minden társadalom keletkezik, fejlődik, elpusztul, mint minden szervezet e világon. Minthogy pedig az állam nem más, mint a főnálló társadalmak közül a legjelentősebb s a legerősebb társadalom, mely éppen e kiváltságai alapján a többi fölé kerekedik: világos, hogy az állam is szervezet, amelynek épp oly életjelenségei vannak, mint általában a társadalmi szervezeteknek. Azonban az is könnyen érthető, hogy ha valamely szervezet új intézményeket létesít, nem azért cselekszi ezt, hogy alássa

főnmaradását, hanem hogy minél inkább *érvényesüljön* s a maga egészének szempontjából célravezetőbbé tegye tevékenységét. Az elfogulatlan gondolkodó tehát nem veheti zokon, ha a választói jog reformjának megalkotóitól azt várja az ezeréves multu magyar nemzet, hogy e reformban kidomborítsák államiságunk *magyarságát*, biztossítsák a jövőben anyagi és szellemi téren egyaránt nyugodt fejlődésünket s ebben a kulturára multjánál és képességeinél fogva annyira érett magyar faj eddigi vezető szerepét.

Rettenetes elgondolni is, mi csoda állapotok következzenek be hazánkban, hogy ha a magyar fajnak kezéből kisiklana az ország sorsának intézése. Nem volna itt nyugalom egy percig sem: folytonos ostrom alatt állana Magyarország területi épsége, hiszen minden nemzetiség kihasaná a maga darabját az egészből, mint ezt nemcsak a nemzetiségi agitátorok törekvéseiből, hanem az osztrák szociáldemokraták programjából is láthatjuk, — kik azt hiszik, hogy uralmuk a Habsburg-dinasztia országai-

ban csak Nagy-Ausztria megalkulása után létesíthető; — elsorvadna szép fejlődésnek induló művelődésünk: hazánk nem fölthetné be többé azt a helyet, mely Nyugat s Kelet határán századokig nehezdedt vállaira s amelynek önállóságáért vívott harcai közepette is becsülettel megfelelt. Európának pedig szüksége van arra, hogy e helyen önálló, egységes, erős Magyarország álljon, s e fontos hivatást nem szabad néhány rövidlátó rajongó vagy lelketlen kapaszkodó kedvéért kockára tennie senkinek.

Minden nemesen érző kebel tudja: sok baja, nyavalyája van a mi modern korunknak; igen sokan elboruló lélekkel szemléljük azt a küzdelmet, melyet annyi embertársunk folytat nem érvényesüléseért a társadalomban, hanem csak — megelhetéseért. Ki vehetné hát rossz néven tőlük, ha elfojt-hatatlanul él szívében a vágy, hogy az általános választói jog alapjára állva önsorsuk fölött önmaguk akarnak rendelkezni. Azonban *ne higgye senki sem, hogy az általános választói jog a bölcsök köve*, mely minden jelentéktelen ércet szinarannyá:

Azóta ...

I.

Hogy elbucsuztunk, szegfűt kaptam tőled
Teljes fehéret, égő pirosat.
Kezembe adtad, azután rohanva
Száguldott vélem messze a vonat.

S én lehajoltam, elrejtve az arcom,
És csókoltam a nedves szírmokat
S azóta én is imádom a szegfűt,
Teljes fehéret, égő pirosat ...

II.

Mondd, hogy nem álom, mond d hogy
[szívalválóság
Hogy nem kell félnem, eltűnik, ellíttan
A boldogságnak csalfa délibábja ...
Mondd, hogy enyém vagy, nercsak
[átmaimban.

Mondd, hogy szeretsz, — híven, nagyon,
[főörökre!
Kínsed vagyok, az üdvöd, boldogságod.
Mondd, hogy miként nekem tendlad nélkül,
Az élet nélkülüm neked is átok ...
Nil.

Anna intelligens lány.

Irtá: Nógrádi László.

Mogyoró Pál kis hivatalnok volt. Nagyon kicsiny, mert egy vidéki fiók biztosítótársaságnál dolgozott. Olyan csöppecske volt az ő hivatala, hogy csodálkozva nézett föl még a kis fiók biztosítótársaság ügynökére is, a ki üzleteket járt kötni a falukba.

Mogyoró Pál nagyon szomorú ember volt. Egész életében csak szomorodott. Ráncos, sápadt, kopott arcára csak akkor esett egy kis derű, mikor a családját otthon látta együtt. Szép, egészséges gyermekei voltak. A legnagyobb volt a lány, jól megtermett, erős csipőjű, az Anna.

Olykor azt hitte Mogyoró, hogy vagy on helyett ezek az egészséges gyerekek jutottak neki s néha megbékült ebben a gondolatban. Külön-

sen a leányára volt büszke. Érezte, hogy ilyen gyereke nem mindenkinek van, ilyen szép, erős, egészséges. De amennyi örömet hozott neki ez a gondolat, kétszer annyi szomorúságot, mikor elgondolta, hogy Annát nem öltöztetheti úgy, amint a szépsége megérdemelné. Anna pedig szerencsét csinálhatna. Biztosan beleszeretne valami nagy uri gyerek, akkor mindnyájan boldogok lennének, mert Anna jó leány, a szerencséjéből juttatna nekik is. Nem hagyná őt körmölni, görnyedni egész nap s magához emelné kisebb testvéreit, meg a feleségét is.

Milyen jó lenne, nem kellene félni mogorva főnökétől, akinek hiába kedveskedik, mégis úgy néz rá, hogy reszket bele a lelke. Üzte-fützte Mogyoró Pál lelkében a gondolatokat s a szegény ember sóvárgással várta, mikor kopogtat be háza ajtaján a sze-

rencse. Csak minél előbb, mert egy idő óta látta, hogy nem sokáig maradhat már meg nyomoruságos hivatalában. Bármit tett, sehogyse volt jó.

— Már nem bírja a dolgot, Mogyoró, látom, mondotta a rettenetes főnök.

— Ó, kérem, tessék elhinni, én még birom a dolgot, erősítette Mogyoró ilyenkor.

— Gyorsabb munkás kell, modern kéz, pattogott a főnök ur s Mogyoró egy nap reggel, mikor a hivatalba lépett, nyurga fiatal ember ült már az íróasztalánál. Elhomályosult a szeme s szédülni kezdett a feje. Fogvacogva kért munkát a főnöktől.

— Nem tudom hasznát venni tovább, mondta ridegen, de mivel tekintem a tenni valókat, két hétig még itt lehet. Tessék esetleg ülni vagy

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testeslyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéktelen utáztatokat is kínálnak, kérjék mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerár-
ban. — Ára övegenként 4.— koron.

minden bajt boldogsággá változtat. Hatalmas fegyver ez, kétségtelen, de csak annak a kezében, aki vele bánni tud; aki nem tud a fegyverrel bánni, nem magát sebzé-e meg a legkönnyebben, a leghamarább? Ha mindnyájan magas értelmi szízekon állnánk, ha mindnyájunkat nemes célok vezérelnének tetteinkben, akkor nem félténém én e nemzetet e jognak a legszélsőbb határáig való kiterjesztésétől sem, sőt örömmel üdvözléném a távol jövőnek e szép zenéjét. De amikor azt látom, hogy milliók nem tudják a kezükbe adott fegyvert helyesen használni; elemi részeiben sem ismerik az állam gépezetét, amelynek kerekéi közé akarnak nyúlni; elkábíthatók, rossz utra téríthetők, s nem veszik észre, hogy a mélységbe hanyatlának; amikor azt látom, hogy a kezükbe adott fegyvert sokan, nagyon sokan belső és külső — nagy osztrák álmok érdekében történő — izgatás következtében ellenünk, magyarok ellen akarják használni s megostromolni egy ezer esztendő mulittal s szép jövővel bíró államot: akkor aggodalom borul lelkemre s meg bírom érteni, hogy a kormány óvatosan, az óriási felelősség tudatában minden lépését megfontolva fog az izzó kérdés megoldásához. Higyjék meg nekem azok, akik az általános választási jogtól várják sorsuk jobbra fordulását, ezasorsfordulat sokkal hamarabb fog bekövetkezni egy rendezett, egységes, önálló, a nép baját szíven viselő államban, mint az olyanban, mely a bomlás folya-

matába lépve, veszte felé sietni kénytelen...

Szünjék meg tehát az elfogyt, könnyelmű, felelősséget nem ismerő vádaskodás akkor, amikor, egy nemes, jogait mindig szívesen megosztó, ezer év viharait átélte nemzet jövőjéről van szó. Aki áthatva az elmondottak fontosságától akar az urna elé lépni, megérdemli, hogy fölruháztassék a választói joggal; aki ellenben ellenünk tör, akár milyen borbé is bujjon, azt irgalom nélkül el kell onnan távolítani, mert munkája egy azon utas merényletével, aki nyílt tengeren akarja megfurni az utasokkal telt hajót... Hisszük, hogy a választói jog reformja a felelősségük tudatában becsületesen gondolkodó s a magyar nemzethez hű polgárokat ki fogja elégíteni. A ki tehát elesik e jog gyakorlatától, önmagára és izgatóira vessen követ, s jegyezze meg azt az igazságot, hogyha valamely szervezet új intézményt létesít, ezzel első sorban a maga fennmaradását kell biztosítani...

Politika.

A delegációból. A delegáció külügyi vitájában nagy fontossággal bírt Wekerle Sándor miniszterelnök pénteki felszólalása, aki a magyar államjogi felfogást erőteljes formában juttatta kifejezésre. A *Aerenthal* rektifikációját Wekerle kiegészítette és a delegáció helyesléssel kísérte azokat a korrekt államjogi fejtegetéseket, amelyek Magyarország közjogi különállását a külügyek terén is kidomborították. Valószínűleg a külügyi vita a mai napon véget ér. Hétfőn már a *hadügyi költségvetés*

tárgyalása kezdődik. A delegátusok közül ma többen Budapestre utaznak és hétfőn térnek vissza Bécsbe. Ez okból a hétfői tárgyalás valószínűleg délután lesz.

Schönaich nyilatkozatai. A magyar delegáció körében ma élénken foglalkoztak azokkal a nyilatkozatokkal, amelyeket Schönaich tegnap este tett az osztrák delegáció hadügyi albizottságában. Schönaich kijelentette, hogy a katonai képzőintézetekben használt tankönyveknek a magyar kormány által való felülvizsgálata a magyar közjog szempontjából megtörtént. *Jekelfalussy* honvédelmi miniszternek a magyar képviselőházban tett kijelentésére nézve azt mondotta a hadügyminiszter, hogy a magyar honvédelmi miniszter a magyar országgyűlésnek lévén felelős, annak eljárásába ő nem avatkozhat. Továbbá védelmezte a hadügyminiszter azt, hogy a közös hadsereg tisztjei a kassai honvédelmi leleplezésénél résztvettek, mert ezzel a hadsereg a közönségnek adta meg a tiszteletet. Arra a kérdésre, hogy adattak-e Magyarországnak újabb nemzeti engedmények, a hadügyminiszter nemmel válaszolt és kijelentette, hogy a hadvezetőség a két állam törvényei alapján áll. Hogy a törvények rendelkezései mennyiben vannak Magyarországra nézve végrehajtva, mérlegelés tárgya. Ezeket a hadvezetőség nem megy és a hadsereg egységét meg fogja óvni. — A hadügyminiszter e kijelentései a magyar delegátusok között nem keltek kedvezőtlen benyomást és elismerték, hogy a nyilatkozatok a magyar államjog szempontjából korrekt voltak, hiszen magyar részről is éppen a 67-es törvényekben lefektetett paritás megvalósítása a legfőbb követelmény.

Tisza István az alkotmány-pártban. Néhány nap óta egyre nagyobb pozitívással keringenek olyfajta hírek, melyek szerint a volt szabadelvűeknek, különösen *Tisza Istvánnak* egyesülése az alkotmány-párttal küszöbön áll. E hirre vonat-

kozólag az alkotmánypart sajtó-organuma, a „Magyar Hírlap“ mai számában a következőket jelenti:

Egyes hírlapok ismételtlen visszatérnek arra a híresztelésre, hogy az alkotmánypart végrehajtó-bizottsága legutóbbi értekezletén a volt szabadelvűpárttal való egyesülés tervével foglalkozott. Az egyre ismétlődő állításokkal és kombinációkkal szemben, melyeket még arra is felhasználnak, hogy soha meg nem történt ajánlatok kiköszörését hirdessék nagy garral, — illetékes információ alapján megállapíthatjuk, hogy ez a híresztelés teljesen alaptalan. Az alkotmánypart végrehajtó bizottsága a szóban forgó híresztelésekben említett legutóbbi értekezletén kizárólag az alkotmánypart szervezésének kérdésével foglalkozott. Az ennek kapcsán forgalomba hozott fentebb említett állítások és kombinációk teljesen önkényesek.

Közgyűlés a Csabai Gazdakörben.

A körhelyiségek átalakítása.

Választások.

Vasárnap tartotta a Csabai Gazdakör évről közgyűlését tagjainak élénk érdeklődése mellett. Ezen nagy érdeklődést különösen a tárgysorozatot két pontja magyarázta meg.

Az egyik a kör átalakításának a kérdése volt. Ismeretes a városi tanács azon régebbi határozata, amely szerint a tavaszon, a Fiumeszállóda helyiségeiben nagy átalakítási munkálatok fognak végbemenni, amelylyel egyidejűleg a Gazdakör is modern, tágas termék birtokába jut. Az erre vonatkozó terveket *Kliment Pál* az évi jelentés kapcsán hozta a kör tagjainak tudomására, amit a közgyűlés élénk megalégedéssel vett tudomásul.

A másik ügy, amely a tagok ily

állni. Mindegy, a fizetést két hétre megkapja. Két hétre...

Ez már a halálos ítélete volt. Tán molyogva ment haza. Lelke össze volt törve és sirva borult le otthon a kopott kanapéra.

— Ilyen istentelenség, ilyen istentelenség, mondogatta, mikor kissé magához tért. Hát ezt kell tenni a szegény emberrel. Hát kutya vagyok én. Én nem tudnék dolgozni. Rázta az öklét s rettenetesen fenyegetődzött, hogy a királyig viszi a dolgát.

Beteg felesége csitította, ettől aztán még jobban nekibátorodott Mogyoró.

— Hiába minden szó, a dolgot a királyig viszem. Olvastam már én ilyenről. Majd megmutatom én.

— Hátha még jóra fordul a dolog, ember. Talán, ha megkérnéd te...

— Hogy én, fürmedt a feleségére, én... A kintzomat, aki egy jó szót nem adott soha... Nem én, már azt nem teszem, mondta Mogyoró

Pál olyan bátorsággal, hogy szinte maga is megretent tőle s a gyöngy emberek féltékenységgel már megbánta, hogy elvetette a felesége ajánlatát. Pedig jó lett volna, ha elfogadja, hátha minden jóra fordult volna.

— Hátha én vagy Anna mennék el megkérni, próbálkozott a felesége.

— Te, te nem, te az én feleségem vagy s én ebbe bele nem egyezem, hanem menjen Anna. Ő gyerek, mehet, mondta Mogyoró s örült a felesége gondolatának. — Ne könyörögj neki Anna, csak kérdezd meg, hogy miért tette ezt? Mond meg azt is, hogy én tudni akarom a dolgot. Csak azért mégy, pattogott Mogyoró Pál, de azért titokban mind azon járt az esze, hogy mit végez majd Anna. Gondolatban nyomon kísérte a lányát: most fordult be az utcába s talán most nyitott be hozzá. Talán szóba se áll Annával s amilyen gonosz lelkű, még össze is szidja Annát.

Erre a gondolatra a verejték kiült

a homlokára. Egy kis adóssága is volt. Kevés, de nagy pénz az ilyen szegény embernek. Míg hivatala van, addig nem bántják érte, de ha elveszti. Megszédült még a gondolatól is: újra kerül mindene, amit évek hosszú során összekuporgatott... Vége, vége. Aggodalmasan számlálta a perceket. Eltelt egy óra, Anna mégse jött.

— Nincs otthon, gondolta. Hogy ennek is most kellett lenni. Vagy talán elkergette Annát s nem mer haza jönni. A szegény emberrel minden megesik: megalázzák, megtiporják.

Már nem remélt semmi jót, mikor Anna végre hazajött.

— Holnap, hivatalos óra előtt, menj el hozzá, minden jó lesz.

— Ugy-e, megijedt? Tudtam én, pattogott Mogyoró Pál. Biztosra vettem, hogyha ráijesztek, a vége csak ez lesz. Jó, hogy te mentél, Anna, mert én... én... nohát, én komisz is tudok lenni, ha megharagitanak.

— Mogyoró Pál másnap vígan jött haza. Az örömtől alig tudott beszélni. Csak úgy kapdosta a lélekzetet s fakó, ráncos arca mintha megfiatalodott volna, fénylett, ragyogott.

— Képzeljétek, képzeljétek, szakadozott belőle a szó, úgy fogadott, hogy no... még szívaltal is megkínált... Aztán... előléptem... Ügynöki megbízást kaptam... lesz mellékjövedelem... és a főnök ur azt mondta... hívjuk meg őt minél gyakrabban vacsorára... mert igen szeret bennünket... és azt mondta, hogy Anna intelligens lány, ... igen, hogy intelligens. Hogy megijedt, ... de még hogy kezelte is velem... és előleget is adott... Most már új kanapét veszünk és vacsorára hívjuk a főnök urat, ... mindjárt ma, — mondta Mogyoró Pál s a szerencsés emberek boldog megalégedésével kacagott.

Pollák Mór divatáruházában
Békéscsabán, Vasut-utca, postahivatallal szemben
a farsangi vásár alkalmából

egy bluzra való kelme 59 krajcártól feljebb, egy szövet ruhára való kelme 2 forint 60 krajcártól feljebb, mosóbársony métere 70 krajcár, egy vég Magdolna-vászon 3 forint 60 krajcár, egy tucat selyembatisz, zsebkendő 1 forint 40 krajcár s minden más szövetek, barchettek leszállított áron kaphatók. Az elismert legjobb **Magdolna-vászon** kizárólagos főraktára. (Törv. védve 12440. sz. a.) Vidéki megrendelésekre különös gondot fordítok és mintákat bérmentve küldök.

nagy érdeklődését felkeltette, a kör buzgó elnökének lemondása volt. **Kocziszkó Mihály**, a kör érdemes elnöke, 16 évi buzgó szolgálat után meglelt korára való hivatkozással lemondott a kör elnöki tisztéről. Bármily nagy volt is a tagok együttes óhaja, hogy az elnököt tisztének további viselésére rábíráják, az az elnöknek ismételtelen tett tagadó kijelentésére teljesen meghiusult. **Bajcsy Gusztáv** városi állatorvos köszönte meg ekkor a kör nevében az elnöknek a kör iránt eddig tanúsított jóindulatát, felsorolva azon érdemeiket, amelyeket a kör felvirágoztatása körül szerzett. Ennek befejeztével a régi elnök indítványára a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel **Kitka Györgyöt**, a volt községi albirót választotta meg elnökévé.

Ezzel egyidejűleg a többi állás is betöltésre kerülve, megválasztott alelnöknek **Achim F. András**, jegyzőnek **Botyánszky Pál**, pénztárnoknak **Miklya Z. András**, könyvtárnoknak **Kliment Z. György**.

Végül elhatározta a közgyűlés, hogy tagjait a kör számára egy csoportkép alakjában megörökíteni fogja. A kör életrevalóságát semmi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a kör ezidei mérlege is 918 korona tiszta haszonnal zárult.

A közönség és a színház.

Egy besztercebányai ujság körkérdése.

Mi kell a népnek?

Érdekes eszmét vetett fel a napokban egy besztercebányai ujság. Az ideát mi gyakorlatilag kivihetetlennek és egy cseppent sem szerencsésnek tartjuk; ám érdekes és ujszerű voltánál fogva mégis hirt adunk róla.

Besztercebányán, ahonnan Mezey színtársulata januárban Csabára jött, nem tulságosan nagy volt az érdeklődés a színház iránt. E körülménynek az okát találják most Besztercebányán, s egyben arra keresett eszközt, hogy a multhoz hasonló érdeklődés a jövőben elő ne fordulhasson.

Mindezeket különben bőven elmondja a következő érdekes levél, amelyet a „*Besztercebánya és Vidéke*” című ujsághoz intéztek:

Tekintetes Szerkesztőség!

Régen bebizonyult, hogy Besztercebánya város közönsége meleg érdeklődéssel viseltetik a művészetek s különösen a színészet iránt. Hogy mégis a most mult színházi idény tapasztalatai épen ellenkezőt látszanak bizonyítani, ennek okát mi, színházlátogatók abban véljük megtalálni, hogy a közönségnek nincs módjában befolyást gyakorolni arra, milyen legyen a színtársulat és milyen a műsor? A helyi lapok egypár tájékoztató közlése után csak akkor nyer ugyanis a közönség tájékozást, hogy milyen a társulat s milyen műsossal jön ide, mikor megjelenik az előzőleges színházi jelentés s a titkár elkezd a házalást a bérletjegyzés végett.

Az igaz, hogy úgy a jelentés, mint a titkár egyenesen megmondja, hogy mit kap a közönség a pénzért. De nem sokkal

jobb volna, ha már előzőleg maga a közönség állapítaná meg: mit kapjon?

Nézetem szerint ez nem ütköznék tulságos nehézségekbe. Meg kell szavaztatni a közönséget! Mondja meg mindenki, mit kíván a színtársulattól, helyesebben: mit vár a kerületi színgazdától? Adja a direktívát maga a publikum, hogy szervezze társulatát a direktor s hogy állítsa össze műsorát.

A beérkező véleményekből az igazgató kihámozhatja a közhangulatot s már társulatának szervezésénél figyelemmel lehet erre a közhangulatra, ami neki is csak hasznára válhat; színházba járó közönségünk pedig szintén nyer vele.

Miután pedig tudomásom szerint már most tavasszal indulnak meg a szerződési tárgyalások s oda kell hatni, hogy mire a város nagy áldozatkészségéből felépül az új színház, a színészet iránti meleg érdeklődés is visszatérjen: azt az indítványt teszem, hogy intézzen a szerkesztő ur körkérdést a közönséghez, s közölje lapjában a beérkező válaszokat. Ezekből Mezey, vagy akárki lesz az igazgató, talán úgy tájékozhatja magát a közönség hangulata, igényei felől, hogy nem lesz ok azokra a kifogásokra, a melyeket a lefolyt idény alatt több tendenciával, mint igazságszeretettel hángoztattak.

Tisztelettel

Egy színházlátogató.

A „*Besztercebánya és Vidéke*” nagy örömmel fogadja a levélíró ideálját s mindjárt felhívást is intéz a város közönségéhez a válaszok beküldésére.

A lap kérdései: Milyen legyen a következő idényre ide jövő színtársulat? Kiket akarnak viszonlítani a régi személyzetből? Kit nem? Milyen műsört kívánnak? Szóval, mik azok a szempontok, amiket a színgazdátoknak respektálnia kell, ha azt akarja, hogy teljesen kielégítse a közönséget?

Az elég tetszetős eszme kétségtelenül értéktelennek látszik a színházi viszonyok minden ismerője előtt. Hogy a közönség maga igazgassa a színházat, — mert a tervben majdnem ez foglaltatik — ez mindenestre kedves dolog, de a legnagyobb zavarokra vezetne. A színháznak erős, egységes vezetése kell s ez a vezetés akkor is többnyire rossz, ha 3—4 ember szólhat bele. Hát még ha ezer meg ezer teljesen különböző ízlésű, különböző felfogású és műveltségű egyén. Azért leghelyesebb, ha az ezerfejú Cézár megmarad legfelsőbb bírálónak, az igazgatásnak amugy is az a legnagyobb gondja, hogy az ő bírálatát minél elismerőbbé tegye.

Alkalomadtán hirt adunk majd a besztercebányai közönség véleményének megnyilatkozásáról, amely különösen abból a szempontból érdekel bennünket, miként gondolkozik a másik város közönsége a jelenleg nálunk működő színtársulatról.

Csabai kereskedők Rossuth Ferenchez.

Segélyt kérnek az esti tanfolyamra.

Többször irtunk már ezen üdvös mozgalomról, amely a csabai kereskedelmi alkalmazottak továbbképzését célozza s amely már eddig szép eredményt mutathat fel, megteremt-

vén a kereskedelmi alkalmazottak esti szaktanfolyamát.

Ez a kiváló gyakorlati hasznú intézmény most fontos mozzanat, jelentős változat előtt áll. Arról van szó ugyanis, hogy a kereskedők e héten a kereskedelemügyi miniszterhez fordultak a fiatal intézménynek állami támogatása, mondhatni államosítása végett. A kérvényből, melyet a tanfolyam felügyelő-bizottsága irt alá, a következő fontosabb részletet adjuk, amelyek egyszersmint az intézmény jelen állapotára is világót vetnek:

Nagyméltóságú miniszter ur! Kegyelmes urunk!

A békéscsabai önálló kereskedők 1907/8. tanévben a kereskedelmi alkalmazottak továbbképzése céljából teljesen magánjellegű esti szaktanfolyamot rendeztek 5 havi időtartamra.

A tanfolyamnak ezidőszert 30 hallgatója van. Az előadások tárgyát csupán a kereskedelem körében legszükségesebb alapismeretek képezik s a már eddig szerzett tapasztalataink arról győznek meg bennünket, hogy a próbaképen felállított tanfolyamnak városunkban létjogosultsága van, sőt annak hiányát már régebb idő óta érzi a kereskedői kar. Kereskedősegedeinknek a legszükségesebb tudnivalókból csekély az előképzettségük, a mit tekintettel nagy gyakorlati elfoglaltságukra, csupán ily tanfolyamon folyó előadások szorgalmas látogatása pótolhat. Célnk az, hogy alkalmazottaink kereskedelmi irodai szolgálataira képeztesenek ki, a melyre ugy a gyakorlatban, mint önállóításuk esetén lépten-nyomon szükségük van.

Az előadások tárgyait ez évben a kereskedelmi számtan, könyvvitel, kereskedelmi levelezés, kereskedelmi és váltófog és szépirás képezi, a heti összes órák száma 8. A tanfolyam szükségleteinek fedezése céljából a hallgatóktól 20 korona tandíjat szedünk, azonkívül a kereskedők maguk között gyűjtést rendeztek, míg a tanterem s annak fűtését s világítását Békéscsaba község előljárósága adta, amely humanus intézkedés lehetővé tette azt, hogy ily elkülönítetlenül szükséges a kultúra fejlesztésére szolgáló intézmény fenntartása egyelőre biztosítható.

A tanfolyamnak ily módon való szervezése azonban jövő évben lehetetlen lesz, mert alkalmazottaink oly csekély összegű dotációval bírnak, hogy bármily nagy legyen is bennük a tanulni vágyás, sanyaru anyagi helyzetük folytán nem iratkozhatnak be, mert még a csekély összegű tandíjat sem képesek megfizetni, mit bizonyít az, hogy dacára annak, miszerint a közönségi bizonyítvány tanúsága szerint városunkban 150 kereskedő segéd van, annak csak 1/6 része iratkozott be, minek egyedüli oka a tandíj fizetésében rejlik. Bizonyítja ezt azon körülmény is, hogy ez évi hallgatóink közül szegénység miatt 10-nek a tandíjat kénytelenek voltunk elengedni s az így előállott hiányt ismételt gyűjtés útján fedezni, mely megfelelő eredményre vezetett, mert egyszeri felhívásunkra 330 korona gyűlt egybe, melyből szükségleteinket fedezhetük.

Ezért folyamodunk a magas kormány segítő kezéhez, hogy ismert áldozatkészségével tegye lehetővé szerény intézményünk további fenntartását.

Bátrak vagyunk tehát ezen fel-

terjesztésünket Nagyméltóságodhoz juttatni azon alázatos kérelmünkkel, hogy a jövő 1908—909. tanévre a tanfolyam szükségleteinek fedezése céljából az alábbi költségvetésben előirányzott összeget segélyként nyújtani méltóztassék, mert ellenesetben e nemes s fontos intézmény, mely a kezdetnek első stádiumában van, megsemmisülne, még mielőtt a kellő eredményre vezetett volna.

Ezután a kérvény részletei a jövő évi költségvetést, melynek végeredménye, hogy öradijakra, igazgatói tiszteletdíjra, szolgatartásra összesen 1952 korona szükséges. Majd a kérvény ezzel végződik:

A dologi kiadások fedezését: mint helyiség, fűtés és világítást Békéscsaba nagyközség előljárósága helyezte kilátásba, a többi dologi kiadások fedezésére a tan- és beiratási díjak szolgálnak.

Alázattal esedezünk tehát, hogy a részletezett kiadások fedezése végett 1908—909 tanévre 1952 korona segélyt kiutalni méltóztassék s pedig olyképpen, hogy ezen összegből folyó évi október, november, december havára eső összesen 732 koronát még ez évben, míg 1220 koronát 1909. évben kegyeskédek folyósítani.

Végül esedezünk, hogy az igazgatói teendőket **Fábray Géza** m. kir. állami polgári iskolai tanárt, tanfolyamunk eddigi igazgatóját megbízni s ezentúl kegyes intézkedéseit hozzá címezni méltóztassék.

A hóviharban eltévedt ember.

Megtalálták a holttestét.

Temetés Gerlán.

Lapunk mult számában hirt adtunk arról az izgalmas esetről, hogy **Gerlán** e hó 2-án **Domokos Gábor** urasági háziszolga este a kastélyból a közeli lakására indult, de az akkor dühöngő hóviharban és a koromsötétségben eltévedt és teljesen nyoma veszett.

Két napon át kutattak utána, már az első nap megtalálták a pipáját és lámpáját. Fölfedezték lába nyomát, melyet négy teljes órán át követtek; de a csaba—dobozi köves uton a nyom elveszett. Az esetet a dobozi előljáróságnak bejelentették és elrendelték a köröztetését.

Az elveszett embert negyed napra, most csütörtökön délben megtalálta **Kocziszkó György** cselédkanász, de természetesen megfagyva, halva. A sertések durták ki a hóból, a bal fülét le is harapták. **Domokos Gábor** ott találták meg, ahol senki sem kereste. Másfél kilométerre a kövesuttól, ameddig az utolsó lábnyomait követték. Ő visszafelé jött a major felé, egy rettenetes rossz, sáros uton az erdő mellett; feljött a majort körülvevő körgátra és a körgáton levő drótkerítés mellett haladva, nekiment az urasági konyhakerttel szembeeső deszkakerítésnek, itt a sarokban összerogyott, arca esett, megfagyott és a hófúvás betemette. E helyhez közvetlen közel van az egyik kertészbojtár lakása, tizlépésnyire a körgáttól. Ott vannak a csikósok lakásai is; ha tehát a szerencsétlen még e pár lépést megteszi, valószínűleg megmenekül.

minden bajt boldogsággá változtat. Hatalmas fegyver ez, kétségtelen, de csak annak a kezében, aki vele bánni tud; aki nem tud a fegyverrel bánni, nem magát sebzi-e meg a legkönnyebben, a leghamarább? Ha mindnyájan magas értelmi szófokon állanánk, ha mindnyájunkat nemes célok vezérelnének tetteinkben, akkor nem félténém én e nemzetet e jognak a legszélsőbb határáig való kiterjesztésétől sem, sőt örömmel üdvözlőném a távol jövőnek e szép zenéjét. De amikor azt látom, hogy milliók nem tudják a kezükbe adott fegyvert helyesen használni; elemi részeiben sem ismerik az állam gépezetét, amelynek kerekei közé akarnak nyulni; elkábíthatók, rossz utra téríthetők, s nem veszik észre, hogy a mélységbe hanyatlának; amikor azt látom, hogy a kezükbe adott fegyvert sokan, nagyon sokan belső és külső — nagy osztrák álmok érdekében történő — izgatás következtében ellenünk, magyarok ellen akarják használni s megostromolni egy ezer esztendő s multtal s szép jövővel bíró államot: akkor aggodalom borul lelkemre s meg bírom érteni, hogy a kormány óvatosan, az óriási felelősség tudatában minden lépését megfontolva fog az izzó kérdés megoldásához. Higgyék meg nekem azok, akik az általános választási jogtól várják sorsuk jobbra fordulását, ez a sorsfordulat sokkal hamarabb fog bekövetkezni egy rendezett, egységes, önálló, a nép baját szíven viselő államban, mint az olyanban, mely a bomlás folya-

matába lépve, veszte felé sietni kénytelen.

Szűnjék meg tehát az elfogult, könnyelmű, felelősséget nem ismerő vádaskodás akkor, amikor, egy nemes, jogait mindig szívesen megosztó, ezer év viharait átélte nemzet jövőjéről van szó. Aki áthatva az elmondottak fontosságától akar az urna elé lépni, megérdemli, hogy fölruháztassék a választói joggal; aki ellenben ellenünk tör, akármilyen bőrből is bujjon, azt irgalom nélkül el kell onnan távolítani, mert munkája egy azon utas merényletével, aki nyílt tengeren akarja megfurni az utasokkal telt hajót... Hisszük, hogy a választói jog reformja a felelősségük tudatában becsületesen gondolkodó s a magyar nemzethez hű polgárokat ki fogja elégíteni. A ki tehát elesik e jog gyakorlatától, önmagára és izgatóira vessen követ, s jegyezze meg azt az igazságot, hogyha valamely szervezet új intézményt létesít, ezzel első sorban a maga fennmaradását kell biztosítani...

Politika.

A delegációból. A delegáció külügyi vitájában nagy fontossággal bírt Wekerle Sándor miniszterelnök pénteki felszólalása, aki a magyar államjogi felfogást erőteljes formában juttatta kifejezésre. A *Aerenthal* rektifikációját Wekerle kiegészítette és a delegáció helyesléssel kísérte azokat a korrekt államjogi fejtegetéseket, amelyek Magyarország közjogi különállását a külügyek terén is kidomborították. Valószínűleg a külügyi vita a mai napon véget ér. Hétfőn már a *hadügyi költségvetés*

tárgyalása kezdődik. A delegátusok közül ma többen Budapestre utaznak és hétfőn térnek vissza Bécsbe. Ez okból a hétfői tárgyalás valószínűleg délután lesz.

Schönaich nyilatkozatai. A magyar delegáció körében ma élénken foglalkoztak azokkal a nyilatkozatokkal, amelyeket *Schönaich* tegnap este tett az osztrák delegáció hadügyi albizottságában. *Schönaich* kijelentette, hogy a katonai képzőintézetekben használt tankönyveknek a magyar kormány által való felülvizsgálata a magyar közjog szempontjából megtörtént. *Jekelfalussy* honvédelmi miniszternek a magyar képviselőházban tett kijelentésére nézve azt mondotta a hadügyminiszter, hogy a magyar honvédelmi miniszter a magyar országgyűlésnek lévén felelős, annak eljárásába ő nem avatkozhat. Továbbá védelmezte a hadügyminiszter azt, hogy a közös hadsereg tisztjei a kassai honvédelmi leleplezésénél résztvettek, mert ezzel a hadsereg a közönségnek adta meg a tiszteletet. Arra a kérdésre, hogy adattak-e Magyarországnak újabb nemzeti engedmények, a hadügyminiszter nemmel válaszolt és kijelentette, hogy a hadvezetőség a két állam törvényei alapján áll. Hogy a törvények rendelkezései mennyiben vannak Magyarországra nézve végrehajtva, mérlegelés tárgya. Ezekben a hadvezetőség nem megy és a hadsereg egységét meg fogja óvni. — A hadügyminiszter e kijelentései a magyar delegátusok között nem keltettek kedvezőtlen benyomást és elismerték, hogy a nyilatkozatok a magyar államjog szempontjából korrektek voltak, hiszen magyar részről is éppen a 67-es törvényekben lefektetett paritás megvalósítása a legfőbb követelmény.

Tisza István az alkotmány-pártban. Néhány nap óta egyre nagyobb pozitivitással keringenek olyfajta hírek, melyek szerint a volt szabadelvűeknek, különösen *Tisza Istvánnak* egyesülése az alkotmány-párttal küszöbön áll. E hirre vonat-

kozálag az alkotmánypart sajtó-organuma, a „Magyar Hírlap“ mai számában a következőket jelenti:

„Egyes hírlapok ismételtlen visszatérnek arra a híresztelésre, hogy az alkotmánypart végrehajtó-bizottsága legutóbbi értekezletén a volt szabadelvűpárttal való egyesülés tervével foglalkozott. Az egyre ismétlődő állításokkal és kombinációkkal szemben, melyeket még arra is felhasználnak, hogy soha meg nem történt ajánlatok kiköszörését hirdessék nagy garral, — illetékes információ alapján megállapíthatjuk, hogy ez a híresztelés teljesen alaptalan. Az alkotmánypart végrehajtó bizottsága a szóban forgó híresztelésekben említett legutóbbi értekezletén kizárólag az alkotmánypart szervezésének kérdésével foglalkozott. Az ennek kapcsán forgalomba hozott fentebb említett állítások és kombinációk teljesen önkényesek.“

Rögzülés a Csabai Gazdakörben.

A körhelyiségek átalakítása.

Választások.

Vasárnap tartotta a Csabai Gazdakör évzáró közgyűlését tagjainak élénk érdeklődése mellett. Ezen nagy érdeklődést különösen a tárgysorozat két pontja magyarázta meg.

Az egyik a kör átalakításának a kérdése volt. Ismeretes a városi tanács azon régebbi határozata, amely szerint a tavaszon, a Fiumeszállóda helyiségeiben nagy átalakítási munkálatok fognak végbemenni, amelylyel egyidejűleg a Gazdakör is modern, tágas termei birtokába jut. Az erre vonatkozó terveket *Kliment Pál* az évi jelentés kapcsán hozta a kör tagjainak tudomására, amit a közgyűlés élénk megaláztatással vett tudomásul.

A másik ügy, amely a tagok ily

állni. Mindegy, a fizetést két hétre megkapja. Két hétre...

Ez már a halálos ítélete volt. Támoiyogva ment haza. Lelke össze volt törve és sirva borult le otthon a kopott kanapéra.

— Ilyen istentelenség, ilyen istentelenség, mondogatta, mikor kissé magához tért. Hát ezt kell tenni a szegény emberrel. Hát kutya vagyok én. Én nem tudnék dolgozni. Rázta az öklét s rettenetesen fenyegetődzött, hogy a királyig viszi a dolgát.

Beteg felesége csititgatta, ettől aztán még jobban nekibátorodott *Mogyoró*.

— Hiába minden szó, a dolgot a királyig viszem. Olvastam már én ilyenről. Majd megmutatom én.

— Hát ha még jóra fordul a dolog, ember. Talán, ha megkérnéd te...

— Hogy én, förmedt a feleségére, én... A kinzómat, aki egy jó szót nem adott soha... Nem én, már azt nem teszem, mondta *Mogyoró*

Pál olyan bátorsággal, hogy szinte maga is megrettent tőle s a gyöngye emberek féltékenységével már megbánta, hogy elvetette a felesége ajánlatát. Pedig jó lett volna, ha elfogadja, hátha minden jóra fordult volna.

— Hát ha én vagy *Anna* mennénk el megkérni, próbálkozott a felesége.

— Te, te nem, te az én feleségem vagy s én ebbe bele nem egyezem, hanem menjen *Anna*. Ó gyerek, mehet, mondta *Mogyoró* s örült a felesége gondolatának. — Ne könyörögj neki *Anna*, csak kérdezd meg, hogy miért tette ezt? Mond meg azt is, hogy én tudni akarom a dolgot. Csak azért mégy, pattogott *Mogyoró Pál*, de azért titokban mind azon járt az esze, hogy mit végez majd *Anna*. Gondolatban nyomon kísérte a lányát: most fordult be az utcába s talán most nyitott be hozzá. Talán szoba se áll *Annával* s amilyen gonosz lelkű, még össze is szidja *Annát*.

Erre a gondolatra a verejték kiült

a homlokára. Egy kis adóssága is volt. Kevés, de nagy pénz az ilyen szegény embernek. Mig hivatala van, addig nem bántják érte, de ha elveszti. Megszédült még a gondolatától is: dobra kerül mindene, amit évek hosszú során összekuporgatott... Vége, vége. Aggodalmasan számlálta a perceket. Eltelt egy óra, *Anna* mégse jött.

— Nincs otthon, gondolta. Hogy ennek is most kellett lenni. Vagy talán elkergette *Annát* s nem mer haza jönni. A szegény emberrel minden megcsik: megalázzák, megtiporják.

Már nem remélt semmi jót, mikor *Anna* végre hazajött.

— Holnap, hivatalos óra előtt, menj el hozzá, minden jó lesz.

— Úgy-e, megijedt? Tudtam én, pattogott *Mogyoró Pál*. Biztosra vettem, hogyha rájessztek, a vége csak ez lesz. Jó, hogy te mentél, *Anna*, mert én... én... nohát, én komisz is tudok lenni, ha megharagítanak.

— *Mogyoró Pál* másnap vigan jött haza. Az örömtől alig tudott beszélni. Csak úgy kapdosta a lélekzetet s fakó, ráncos arca mintha megfiatalodott volna, fénylett, ragyogott.

— Képzelfétek, képzelfétek, szakadozott belőle a szó, úgy fogadott, hogy no... még szivarral is megkínált... Aztán... előléptem... Ügynöki megbízást kaptam... lesz melléjkövedelem... és a főnök ur azt mondta... hívjuk meg őt minél gyakrabban vacsorára... mert igen szeret bennünket... és azt mondta, hogy *Anna* intelligens lány, ... igen, hogy intelligens. Hogy megijedt, ... de még hogy kezelt is velem... és előleget is adott... Most már új kanapét veszünk és vacsorára hívjuk a főnök urat, ... mindjárt ma, — mondta *Mogyoró Pál* s a szerencsés emberek boldog megaláztatásával kacagott.

Pollák Mór divatáruházában
Békéscsabán, Vasut-utca, postahivatallal szemben
a farsangi vásár alkalmából

egy bluzra való kelme 59 krajcártól feljebb, egy szövet ruhára való kelme 2 forint 60 krajcártól feljebb, mosóbársony métere 70 krajcár, egy vég Magdolna-vászon 3 forint 60 krajcár, egy tucat selyembatisz, zsebkendő 1 forint 40 krajcár s minden más szövetek, barchettek leszállított áron kaphatók. Az elismert legjobb **Magdolna-vászon** kizárólagos főraktára. (Törv. véde 12440. sz. a.) Vidéki megrendelésekre különös gondot fordítok és mintákat bérmentve küldök.

Domokos Gábor holttestének megtalálása újra izgalomba hozta az egész lakosságot. A hullát elsősorban dr. Frey Géza uradalmi- és békési járásorvos vizsgálta meg. A ruhát és csizmát késsel faragták le róla, mert az kívülről össze volt fagyva. A halottnak arcvonásai nyugodtak, eltorzulva nincs. A két keze a hidegtől és hótól oly fehérek voltak, hogy kezdetben azt hitték, hogy fehér keztyű van rajtuk.

Az elhunytak felesége és két gyermeke, egy fia és egy leánya maradt. A fia Békésen van, az asztalos-mesterséget tanulja, a leánya most télen ment férjhez Békéscsabára.

Domokos Gábor régi szolga volt, körülbelül 30 év óta szolgált már egyhuzamban gróf Wenckheim Gézánnál és előbb atyjánál gróf Weckheim Károlynál. Ritka becsületes ember volt, nem bántott életében soha senkit egy árva szóval sem. Ezért szerette az uraság is, szerette mindenki. Temetése ma, szombaton ment végbe óriási részvét mellett.

Felmentett merénylő.

Le akarta lőni a feleségét.

Esküdtszéki tárgyalás Gyulán.

Szardán ért véget a gyulai esküdtszék e havi ciklusa, amelyről mult számunkban írtunk volt már. A keddi tárgyalás, amelyet lapunk zártaig nem fejezték be, úgy végződött, hogy Vas Eleket, ki a mult nyáron lefolyt fűzesgyarmati vásáron Nemes Demetert verekedés közben agyonlőtte, 2 évi börtönrre ítélték.

Szardán került tárgyalás alá a ciklus legérdekesebb ügye, Géci Gábor gyulai napszámos hitvesgyilkos merénylete. Az eset története röviden a következő:

Géci Gábor napszámos beleszeretett Kiss Ferenc leányába, Rózába. A leány nem viseltetett valami nagy vonzalommal a legény iránt, de a szülei mégis rávették, hogy Gécihez menjen feleségül, akinek egy kis megtakarított pénze és földje is volt.

Mult évi október 16-án folyt le a lagzi, de még két hétig sem éltek együtt a mézesheteket s az asszony máris elhagyta az urát. Cselédkönyvet váltott s szolgálni akart menni.

Géci mindent megkísérelt, hogy feleségét visszatérésre bírja, de az asszony hajthatatlan maradt. Ez aztán annyira elkészerítette a férfit, hogy revolvért vásárolt s a Weiszféle pálinkázlet szomszédságában megleste asszonyát, akire kétszer rálőtt, ezután pedig önmaga ellen fordította a fegyver csövét. A lövések nem voltak halálosak s a két házastárs csakhamar felépült a közkórházban.

Géci után letartóztatták s e héten az esküdtbírótság elé állították. Az ügyészség szándékos emberölés kísérletének büntetével vádolta.

A szerdai tárgyaláson, amelyen Hubay Lajos elnökölt, úgy az eset

hőseinek, mint a tanuknak vallomásaiból kitűnt, hogy Géci, aki különben beteges, vézna s már meglelt ember, a rajongásig szerette feleségét. És viszont a 17 éves gyerekasszony, aki sehogysem tudta viszonozni a hozzá nem illő férj erős szenvedélyét. Nem voltak egymáshoz illő pár s ez okozta a tragédiát.

Dr. Major Simon védő rendkívül hatásos beszédben ecsetelte a vádlott feldult lelkiállapotát a tett elkövetése idején s oda konkludált, hogy Géci nem volt beszámítható állapotban, amit nyomban elkövetett öngyilkossági kísérlete is igazol.

Az esküdtek elfogadták a védő érvelését s verdiktjükben kimondották ugyan, hogy Géci elkövette a szándékos emberölés kísérletét, de igennel feleltek a beszámítás kizárására vonatkozó kérdésre is.

A törvényt alkalmazó bíróság Géci az esküdtek igazmondása alapján a vád alól felmentette s azonnal szabadlábra helyezte. A hallgatóság, amelynek a szerencsétlen vádlott nagyban megnyerte rokonszenvét, éljenzéssel fogadta az ítéletet s zajos ovációkban részesítette dr. Major Simont, a vádlott védőjét.

A házastársakat különben nem hozta össze a szomorú tragédia sem s nemsokára válóper indul meg, amely az össze nem illő házastársak között a köteléket megszakítja.

HIREK.

— **Lemondott közigazgatási bizottsági tag.** Szalay József békéscsabai nagybirtokos, a vármegyei függetlenségi párt érdeműs ügyvezető alelnöke, mint értesülünk, a közigazgatási bizottságban elfoglalt tagsági helyéről betegeskedésére való hivatkozással lemondott. Szalay József több éven át töltötte be a törvényhatóság bizalmából hiven és méltóan azt a fontos helyet, amelyről most sajnálattal látjuk távoznia. Utódját a vármegye e hó 24-iki közgyűlése választja meg.

— **A csabai ág. h. ev. egyházfelügyelő-választás.** Az elmúlt hétfőn meghiusult egyházfelügyelőválasztás dolgában a presbiterium csütörtökön délután ülésezett. Szeberényi Zs. Lajos igazgató-lelkész előterjesztette, hogy a hétfőre kitűzött választás meddő maradt, mert egy csoport zajongása és renitenciája miatt a szavazást nem lehetett megejteni. Kérte ennélfogva a presbiteriumot, hogy utasítsa az igazgató-lelkészt új választás kitűzésére. A presbiterium ezen utasítást meg is adta, egyben azon egyedül helyes és a testület tekintélyéhez méltó álláspontra helyezkedvén, hogy az új választás is a presbiterium által már törvényszerűen jelölt két férfiura nézve ejtessék meg. A választás, amelyen tehát csakis a már jelölt Sailer Gyulára és id. Kociszky Mihályra lehet szavazni, nem a nagy templomban, hanem a presbiterium helyiségében lesz megtartva.

Amennyiben a választás nem felkiáltás útján, hanem szavazással történik meg, a hivek két szavazatszedő küldöttség előtt szavaznak. Az egyik küldöttség elnökévé dr. Ursziny Jánost, a másik elnökévé dr. Linder Károlyt jelölte ki a presbiterium. — Reméljük és hisszük, hogy ez a választás már az egyház méltóságához hiven fog lefolyni s az a renitenskedő csoport is jobb belátásra tér addig, amely e héten a választás szabályszerű lefolyásának gátat vetett.

— **Panasz a vármegyei tisztújítás ellen.** A januárban végbe ment vármegyét általános tisztújítás alkalmával *Christó Miklós* nyug. vm. árvaszéki elnök is pályázott az árvaszéki elnöki, továbbá a szeghalmi, szarvasi és békési főszolgabírói állásra. Azonban a törvényhatóság által kiküldött jelölőbizottság *Christót*, mint már nyugalmazott tisztviselőt egyik állásra sem jelölte. *Christó* most az ezen állásokra megejtett választás ellen *panaszt nyújtott be* a közigazgatási bírósághoz. Persze több mint bizonyos, hogy a panasznak semmi fogamatja sem lesz.

— **Disztorna a Rudolf-gimnáziumban.** A csabai ág. h. ev. Rudolf-gimnáziumi Tornakör e hó 16-án, délután fél 4 órakor a gimnázium tornatermében disztornát tart. Az élvezetesnek ígérkező délutánon a növendékek a sport számos ágában mutatják be ügyességüket. Így lesznek: szabadgyakorlatok, kötélmászás, csapattornázás, vívóverseny, buzogánygyakorlatok, birkózás stb. Beléptidij 60 fillér.

— **Egy tanító balesete.** Csütörtökön este *Gajdacs Mihály* csabai ev. tanító éppen akkor érkezett haza, a mikor a kis leányának, aki a konyhában a tüzhely előtt állott, meggyuladt a ruhája s már teljes lánggal égett. Az apa belépve, leányáról az égő ruhát leszaggatta, miközben ő is mindkét kezén erős égési sebet kapott. A kis leánynak csupán a szemöldöke és a haja perzselődött meg, míg a testét megövtá a nehezen gyuladó vastag alsó ruha. Ha az apa csak egy percig késik, a gyermek menthetetlenül elég, mivel az anyja sem volt a konyhában, csak másik kis nővére.

— **Felosztatott munkásegysület.** Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter e héten érkezett rendeletével az Építőmunkások Országos Szövetségének gyulai helyicsoportját *feloszlatta.* Az indokolás megállapítja, hogy az egyesület alapszabályellenes működést fejtett ki, és különösen a tagok megszerzése körül erőszakkal, jogosulatlan preszsióval járt el.

— **A békésmegyei csendőrség beosztása.** A magyar kir. VIII. számú kerületi parancsnokság, amelyhez Békésvármegye is tartozik, most bocsátotta ki a csendőrség 1908 évi január 1-től érvényes elhelyezési táblázatát. Eszerint a Békésvármegye területére eső és a debreceni szárnyparancsnoksághoz tartozó gyulai és

orosházai szakaszok parancsnokai: *Krausz Jenő* és *Todoreszk Lajos* hadnagyok. A *gyulai* szakaszparancsnoksághoz tartoznak a gyulai, békéscsabai és szeghalmi, az *orosházaihoz* az orosházi, békési, gyomai és szarvasi jársok területén elhelyezett őrsparancsnokságok. Jársparancsnokság van: Gyula r.-t. városban, Békéscsabán, Szeghalmon, Orosházán, Békésen, Gyomán, Szarvason. Az őrsök létszáma: Gyulán 6 lovas, Kétegyháza 5 gyalog, Dobozon 4 gyalog, Békéscsabán 7 lovas, Ujkigyóson 5 gyalog, Szeghalmon 5 gyalog, Körösladányban 5 gyalog, Vésztőn 5 gyalog, Fűzesgyarmaton 5 lovas, Orosházán 6 lovas, Tótkomlóson 5 lovas, Csorváson 5 gyalog, Gádoroson 5 gyalog, Békésen 5 lovas, Mezőberényben 5 gyalog, Köröstarcsán 4 gyalog, Gyomán 6 lovas, Endrődön 5 gyalog, Szarvason 7 lovas, Kondoroson 5 gyalog, Ócsődön 5 gyalog csendőr.

— **Gyermeknap.** Az országos gyermekvédelmi liga által kezdeményezett s tavaly oly szépen bevált ötlet szerint ebben az évben is rendeznek gyermeknapokat és pedig április 2-án és 3-án. Ezek a napok a nemes ügyet felkaroló kereskedőink tavaly néhány kivételével valamennyi az üzleteikben vásárolt cikkek árából bizonyos csekély százalékot juttatnak a gyermekvédelem céljaira. Hogy mely kereskedőnél tartják meg ebben az évben a gyermeknapot, az az ismeretes plakátokkal lesz megjelölve. A közönséget már most figyelmeztetjük, hogy a nemes ügy érdekében tömeges bevásárlásait a jelzett napokra tartsa fenn.

— **Előadás a selyemtenyészésről.** *Kincses Antal* selyemtenyészési felügyelő vasárnap délután Pusztaföldváron látogatott előadást tartott a selyemtenyészésről. A két óra hosszat tartó szép beszédet élénk érdeklődéssel hallgatta végig a közönség.

— **Meghívó.** A nőegylet f. hó 11-én délután fél 3 órakor tartja a felsőbb-leányiskola termében választmányi ülést és ez uton felkéri a választmány tisztelt tagjait, hogy minél számosabban szíveskedjenek megjelenni. Az ülés tárgyai folyó ügyek.

— **Az üzletvezetőségek decentralizálása.** Az egyik szegedi ujság állítólag megbízható forrásból arról értesült, hogy az üzletvezetőségek decentralizálását a kereskedelmi kormány elhalasztotta. Ennek oka az hogy az idej költségvetés keretében nincs fedezet a nagy költséggel járó elhelyezésekre. A decentralizációt a jövő esztendő nyarán fogják végrehajtani.

— **Köszönet nyilvánítás.** Valaki 20 koronás adományáért a szegény iskolás-konyhákra, hálás köszönetet mond a *Nőegylet elnöksége.*

— **Siketnéma tanulók felvétele.** A siketnéma *aradi* áll. s. iskolájának első osztályába a jövő 1908—9. iskolai évre mintegy 15 oly új növendéket fognak felvenni, kik 7—10 éves korban vannak. A nagym. vallás-és közoktatásügyi miniszter urnak 1904. évi 11158. számú rendelete értelmében *Arad-, Békés-, Bihar-és Csanádvármegyék* képezik iskolánk körzetét, ahonnan fel kell vennünk a siketnéma gyermekeket. A felvételi

kérvényeket legkésőbb f. é. március hó 1-ig kell beküldeni. Az ezekhez szükséges mellékletek űrlapjait az intézet igazgatósága küldi meg a szülőknek, ha kéri; ugyanígy kaphatnak bármilyen egyéb felvilágosítást is. Varjassy Lajos polgármester a felügyelő-bizottság elnöke.

— **Tüdővész gyógyítható.** Igaz ugyan, hogy mindenkor klimatikus és dietetikus kúra, valamint a por stb. eltávolítása a fődolog, amellyel azonban a gyógykezelés sem elhanyagolandó. Első helyen állanak a búkkafakátrány-preparátumok, de korántsem mindegy, bármelyik is preparátumot használunk. A legjobbnak és megfelelőbbnek — mert teljesen méregtelen és jóízű — a „Sirolin-Roche“, a creosot-preparátumok ideálja, mely minden gyógyszerárban kapható.

— **Tisztelt olvasóink!** Bizonyára szívesen foglalkoznak megismerkedni a „Scott-féle Emulsió“-val, mely általánosan ismert háziszser, vagyis csukamájolaj, csak hogy az utóbbit teljesen jó ízű és könnyen emészthető formában nyújtja. Gyermekek különös előszeretettel veszik be a „Scott-féle Emulsió“-t, mert jól ízlik. Kapható a gyógyszerárakban.

Színház.

Diszes közönség jelent meg kedden a csabai színházban az első jutalomjáték alkalmából. *M. Margittay* Gyulának a társulat buzgó titkárnak és emellett jeles művészenek jutalmazására *Trilbyt* adták elő, amelyen Margittay Svengali szerepét játszotta. A színészi bravurokra száz alkalmat nyújtó szerepet a lehetőségig kiaknázták s valóban erős hatásokat váltott ki a közönségből anélkül, hogy túlzásba vitt borzalmasságra törekedett volna. Igen jó volt az egyes jellemvonások festésében is s emellett Svengali titokzatos, hipnotikus hatalmát fizikailag is sikerült kifejezésre juttatnia. Nagy hatást ért el a második felvonás végső jelenetében, amidőn *Trilbyt* a szökésre ráveszi és különösen a haldoklásban, amelyet valóban megázó erővel játszott meg.

Sokkal gyöngébbek voltak a többi szereplők. Így elsősorban a címszerep alakítója, Komlós Ilona, aki *Trilbyt* alakját meglehetősen kevés vonásból állította össze. A szerepnek inkább csak szentimentális oldalát fogta meg s a Quartier Latin modelljének bájos közvetlenségéből, csapongó temperamentumából csak keveset adott. Alakításában mindenestre méltányolnunk kell azonban a gondos munkát és az ambíciót. Billie szerepe épp oly kevésbé való *Aldoryn*ak, mint *Geckó Szalmának*. Mindketten igen gyengék voltak. Paffy szerepét *Bónyi József* játszotta teljesen kezdetlegesen. Egészen hasonló volt hozzá *Vinardné* személyesítője. Viszont elismerésre méltó, hogy a szerepeket ez estén meglehetősen tudták s a darab nem a szokott kínos döcögéssel haladt.

Szerdán Strausz hervadhatlan szépségű operettjét, a *Böregeret* adták. Sajnos a csodaszép melódiák a színtársulat énekeseinek ajkán tönkrementek.

Eisensteint *Szalma* Sándor játszotta, de a parádés szerepben megerősítette abbéli véleményünket, hogy az efféle viveur szerepek ma még nem éppen megfelelőek neki. Ami az éneket illeti, tulságosan hangos volt, anélkül, hogy a dalok szépségét érvényre juttatta volna. Általában igen kellemetlen, hogy a szereplők dinamikai hatásokkal akarják organumuk és énektudásuk fogyatékoságát takargatni és a legszelidebb

nótákból csatadalokat csinálnak. Mihelyt a színpadon hárman-négyen énekelnek, a láрма csaknem elviselhetetlen. Rosalindát *Kuthy Janka* énekelte kevés háttal. *Várady* csekély tenorja Alfréd énekszámában teljesen csődöt mondott. A kisebb szereplők (Falze, Orlofszky, Blind stb.) énekeről nem is beszélünk. Elég jó volt *Kertész Sándor* a fogházigazgató szerepében, ugyszintén, mint *Irosch, Aldory László*, akinek diszkrét humorát azonban szívesebben láttuk volna valamelyik más, nagyobb szerepben. Kimagasló ezuttal is csak *Lévy Margit* volt, a kinek éneke is egyedül volt méltó Strausz gyönyörű operettjéhez.

Csütörtökön dr. Szalay Mihály drámáját, a „Mégváltás“-t adták. A dráma sovány meséje, erős szentimentalizmusával, amelybe a szerző nem nagy sikerrel igyekszik modern motívumokat keverni, pár évtizeddel ezelőtt igen hatásos lett volna, manapság azonban meglehetősen kevés résztvevő szívet talál.

Az előadás meglehetősen gördülékeny és összevágó volt. Kiváltak különösen; Komlós Ilona, Margittay, *Aldoryné*, *Szalma Sándor*, *Gáspár Jenő*, *K. Füredy Feri*.

* **Aldory jutalomjátéka.** A jutalomjátékok sorában *Aldory László*nak, a társulat közkedvelt komikusának jutalmazása következik. *Aldory* kedden este a „Drótostót“ *Pfefferkorn*-jában tartja meg jutalomjátékát. A kitűnő komikus diszkrét, de azért kacagató humorát egyaránt szereti a páholyok fényes közönsége és a karzat egyszerű népe. Kétségtelen, hogy a népszerű művész jutalmazására megelégednek a színház.

* — **Jubileum a csabai színházban.** Szép ünnepség folyt le ma este előadás előtt a csabai színház színpadán. *Pless Ferencet*, a zenekar tagját ünnepelte a színtársulat azon ritka alkalmából, hogy ma töltötte be *élete 80-ik évét*, amelyből *hatvanegyet* töltött a színeszt szolgálataiban. Az agg zenészt a színtársulat nevében *Margittay Gyula* és *Aldory László* üdvözölték, majd átadták neki a zenészek ajándékát, ugyszintén a zenekar külön ajándékát is. Az ünnepelt meghatva köszönte meg pályatársai ovációját.

Müsor:

Vasárnap délután: *Göre Gábor Budapestön.*

Vasárnap este: *Szegény Jonathán. Hétfőn: (Zónaelőadás). Goldstein Számi.*

Kedden: *Aldory László* jutalomjátékául: *Drótostót.*

Szerdán: *Mongodin ur felesége.*

Csütörtökön: *Komlós Ilona* jutalomjátékául: *Kaméliás hölgy.*

Pénteken: (Zónaelőadás). *Aranylakodalom.*

Szombaton: *Az ördög.*

Mulatság.

A csabai protestáns hölgyek hangversenye. A csabai protestáns hölgyek által a Luther szobor-alap javára e hó 22-én rendezendő hangverseny és táncvigalom rendezőbizottsága vasárnapi ülésén állapítja meg véglegesen a hangverseny műsorát. Az előjelek, a mulatság iránt megnyilvánuló érdeklődés és a rendezőség fáradhatatlan, buzgó munkája odamutatnak, hogy e mulatság egyike lesz a szezon legfényesebb és legnagyobb szabású estélyeinek, amely a társadalom minden rétegét

gyűjti majd fényes keretben egybe. A meghívókat a rendezőség e hó 14-én küldi szét.

Vigalom a békési Kossuth-szobor javára. A békési fiatalság, mint röviden jeleztük volt már, 1908 február 15-én a városi bérház dísztermében a Kossuth-szobor alapja javára, műkedvelő előadással egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez. A táncvigalmat megelőző előadás fényes programja a következő:

1. Nyitány. (Bánk Bánk-ból), előadja Rima Jancsi zenekara.

2. Tizenhárom. Váradi Antaltól, előadja Pataki József.

3. Mozgófényképek. Bohózat 3 felvonásban; írták: Blumenthal Oszkár és Kadelburg Gusztáv, magyarosította Heltai Jenő. Rendezők: Dr. Haraszi Sándor és Pataki József.

A főszerepeket Banner Benedek, Czédly Gizella, Morvay János, özv. Kikinday Caeczárné, Vincze Mártha, Valentiny Károly, Berentés Lajos, Durkó Sándor, Kiskéry Mariska játsszák.

Törvénykezés.

A Berényi—Palatinus-féle sajtópörök.

Palatinus Józsefet felmentették.

Szenzációszámba megy az a tárgyalás, amely e hét szerdáján a nagyváradai törvényszék előtt végbement. Az ismeretes Berényi—Palatinus-féle sajtópörök tárgyalta az esküdtbíróóság, amelyek az annak idején óriási feltűnést keltett összeférhetlenségi kérdésből sarjadtak ki.

Az előzményeket békésmegyei olvasók előtt felesleges ismertetni. Mindenki jól ismeri azt az ádáz küzdelmet, mely e kérdés körül lejátszódott. Ismeretes az is, hogy Palatinust egyes cikkei miatt már el is ítélte a gyulai törvényszék, de ezen ítéletet a Kuria megsemmisítette s az összes cikkeket egyesítvén, azoknak bíróságául a nagyváradai esküdtbírószékét jelölte ki.

A szerdai tárgyaláson *Palatinus* József védő nélkül jelent meg. Védője, dr. *Dobay Gyula* szegedi ügyvéd előterjesztést küldött be, melyben betegségére való hivatkozással kérte a tárgyalás elhalasztását. Ugyanabban kérte a cikkekre vonatkozólag a bizonyítás megengedését is.

Berényi Ármin dr. ellenezte a bizonyítás megengedését, továbbá kérte a tárgyalás megtartását. A bíróság ilyen értelemben is határozott.

A cikkeket felolvasása, az általános kérdések és a vádbeszéd után *Palatinus* rövid védőbeszédet mondott. A bíróság — ugymond — megfosztotta őt a bizonyítás lehetőségétől s intenciójának nemességét is tagadásba vette. Ezért nem is fejtegeti hosszasan a cikkeket anyagát, hanem csak röviden utal arra, hogy azokat közérdekből írta, s az összeférhetlenségi kérdés végső megoldása is az ő álláspontját igazolta s a vármegye törvényhatósága is teljesen *Berényi* ellen döntött. Ezután az esküdték tanácskozássra vonultak vissza s verdiktjukban *nem bűnösnek* mondták ki *Palatinust*. Ennek alapján a bíróság

ság őt a rágalmazás és becsület-sértés vádjától felmentette.

§ **Odescalchy Alinka hercegnő sajtópörrei.** Megirtuk már, hogy *Kövé*r Gusztávné szül. *Odescalchy* Alinka hercegnő sajtópert indított *Székely* Béla csabai lapszerkesztő ellen, a B. K.-ben válópöréről közzétett cikke miatt. Szervesen összefügg ezzel az ügygyel egy másik per, amely szintén a B. K. inkriminált cikkéből származik. E pört a hercegnő a budapesti *Magyar Hírlap* ellen indította s erre vonatkozólag a besajtóperelt lap mai számában a következő nyilatkozatot adta közre:

Lapunk mult évi július 19-iki számában átvettük, lehető tárgyasra módosítva, egy békéscsabai hírlap megbízhatónak hitt s a férjével válóperben álló *Odescalchy* Alinka hercegnőről szóló közleményét. A hercegnő e közlés által sértettnek érezte magát és ezért lapunk ellen sajtópert indított.

Most dr. *Jankovich Jenő*, a hercegnő ügyvédje által rendelkezésünkre bocsátott hiteles törvényszéki iratokból meggyőződünk arról, hogy ama hírlapi közlemény mindenképpen és különösen sértő adataiban téves, hogy az egész per folyamán a férj a felesége női becsületére vonatkozólag nemcsak hogy vádat nem emelt, hanem kifejezetten tiltakozott az ellen, hogy bármikor a hercegnő tisztességét érintő nyilatkozatot tett volna, másrészt pedig a házassági szerződésben *Kövé*r Gusztáv kijelenti, hogy felesége részére a nászajándékot tiszta szeretete és önzetlen vonzalma jeléül minden befolyástól mentesen kötelezi.

Ily körülmények között őszintén sajnáljuk, hogy a hercegnőre nézve sérelmes közlemény lapunkba is átkerült s készséggel tesszük közzé a felvilágosítást.

Valószínű, hogy a hercegnő e nyilatkozattal megelégszik s így csupán a B. K. elleni sajtópert tartja fenn. Ugy tudjuk különben, hogy ez is nyilatkozattal, békés uton fog véget érni.

Uj erőt ad

A SCOTT-féle Emulsió akkor is, mikor más szer már nem használ. Mindig veszélyes kétes értékű szerekkel kísérletezni, amikor az ember egészségéről van szó. Gyengeség esetében különösen lábadozóknál.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

SCOTT-féle Emulsió.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Kapható a gyógyszerárakban.

Budapesti gabonatözsde.

Határidő üzlet.

A budapesti tőzsdén az árak ma 10 fillérrel olcsóbbak.

Déli zárlatkor:

Októberi buza	20 62 K.
Áprilisi buza	23 22
Májusi buza	22 20 K.
Rozs	19 68 K.
Tengeri	13 44 K.

Az Első Alföldi Cognagyár Részvénytársaság és Szeszfinomítógyár Kecskeméten, budapesti központi irodájának V., Mérleg-utca 11. szám, heti üzleti jelentése. Mai zárlatárak ab vasut Kecskemét:

	Nagyban.	Kicsinyben.
Finomított szesz adózva	168.—	173.—
Finomított szesz adózatlan	69.—	74.—
nyers szesz adózva	166.—	169.—
nyers szesz adózatlan	67.—	70.—
Denaturált szesz ingyen hordóval és fuvarmegtérítéssel	58.—	60.—

A csabai piacon kis kínálat mellett a következő árakat adták:

I. rendű buza	23 20 K.
II.	22.— K.
Csöves tengeri	8.— K.
Szemes	14 50 K.
Árpa	14.— K.

Segédszerkesztő: Laptulajdonos: **Teleký Sándor** Dr. Ursziny János
Nyomatott a „Békésmegyei Függetlenség” könyvnyomdájában, Békéscsabán.

Nyilttér.

(E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Két sifonér azonnal eladó Békéscsabán.

Cím megtudható a kiadóhivatalban.

97/1908 tkvi szám.

Hirdetmény.

Alóírott tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy **Varságh Béla** békéscsabai lakosnak ifj. **Bogár Ferenc** békéscsabai lakos elleni 87 kor. 35 fillér és járulékaiból álló követelése kielégítése végett a csabai 964 sz. tjk/ben A L. 1. sor 1321 hrsz. 1197 népsorszámu ifj. **Bogár Ferenc** és neje **Bezzeg Mária** nevén álló 250 □-öl ház és udvarnak ifj. **Bogár Ferenc**et illető fele része 2803 korona becsárban nyilvános árverésen eladni rendeltetvén, arra határidőül 1908. évi április hó 27-dik napjának délelőtt 9 órája ezen tkvi hatóság árverelő helyiségébe kiízetett, mely határnapon az érintett ingatlan becsár-áron alul is eladatik.

Kikiáltási ár a becsár, bánatpénz a becsár 10%-a, a vételár 1/3-adrésze az árverés napjától számított 30 nap, a második 1/3-ada ugyanazon naptól számított 60 nap és a harmadik 1/3-ad része, amelybe a bánatpénz is betudatik, 90 nap alatt fizetendő 5% kamatokkal.

Vevő az ingatlanok az árverés napjától számított 15 nap mulva lép birtokába, amennyiben ezen idő alatt előterjesztés vagy utóajánlat nem tétetnek. A többi feltételek alulírt tkvi hatóságnál a hivatalos órák alatt és Békéscsaba község-házánál is megtekinthetők.

A kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság. Békéscsaba, 1908. évi január hó 8.

Domokos,
kir. albiró.

Rögtön gyertek haza, gyerekek!

Itt küldi a mama a kabátjaitokat és azoknyit minden gyereknek 5 darab igazi Fáy-féle Sodeni ásványpastillát. Felmelegedtetek a játéktól és Fáy Sodeni ásványpastillái nélkül meghűlnétek. Tini ugyanis köhög már, mert elfelejtett tegnap Fáy igazi Sodeni ásványpastillából magához venni egy párat, mikor iskolába ment. Fáy igazi Sodeni ásványpastillái valósgos áldás a fejlődő gyermeki testre. Dobozza 1 korona 25 fillér. Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és ásványvízkereskedésben.

Vezérképviselőség Ausztria-Magyarország részére:

Wien, IV., Grosse Neugasse 27.

Egy elegánsan butorozott garcon utcai szoba

előszobával azonnal kiadó Jókai-utca 1679. hászám alatt, Juhász-féle házban.

Villamos üzemmel pörkölt kávé.

Meinl Gyula-féle
Magyarország legnagyobb kávé-és thea-behozatali cég lerakata Békéscsabán egyedül

Patay Mihály

csemege-kereskedésében

Vasut-utca, Korossy-ház.

Figyelmeztetés! Meinl-féle villamos üzemmel pörkölt kávék naponta frissen kaphatók a következő árakban:

1/4 kilogram: 70 fillér, 80 fillér, 90 fillér, 1 kor. és 1 kor. 10 fillér.

Tisztán kezelt áru.

Valódi Jamaicai Rum.

Teasítéményekből legnagyobb választék

Magyar ipar! TIMKÓ JÁNOS és GYÖRGY Magyar ipar!
csizma- és cipő-műhelye és kész raktári munkák üzlete
BÉKÉSCSABÁN

Kossuth-tér, saját ház, motorállomás mögött.

Minden ember, ki jó és tartós csizmát vagy cipőt akar viselni, forduljon bizalommal **Timkó János és György üzletébe,**

ahol minden ezen szakmába tartozó munkák kifogástalan minőségben, igen jutányos árakon készülnek box-, borjú-, tehén-, pittling- és lóbbórból. Raktáron tartunk különféle bőrszírt, kenőcsöt, gummi-sarkokat stb., csizma és cipő szakba vágó összes kellékeket.

Mindennemű javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Vidéki megrendelésekre különös gondot fordítunk.

FARSANGI OCCASIO!
WEISZ MIKSA női divatáruházában
BÉKÉSCSABÁN

TELEFON 31

TELEFON 31

Farsangi idényre báli kostümökhöz való selymek, batisztok, csipkék, zsinórok stb. gyönyörű választékban.

Teljes ruhára való maradékok már 5 koronától kezdve kaphatók

Divatujdonságok női és gyermek-felöltőkben

Szebbnél-szebb kelmék és diszek óriási nagy választékban

Kohut Galó Gusztáv

cipő-üzlet

Békéscsabán, Vasut-utca, Vidovszky-ház

Ajánlja csakis saját készítésű

**férfi-,
női- és
gyermek-
cipőit,**

melyeket csinnal, a lelegegánsabb kivitelben jutányos áron mérték után készít és raktáron is tart.

Javításokat gyorsan, pontosan eszhözöl.

Különféle cipő-krémek, fűzők, gummi-sarkok és minden szük-séges kellékekből dus raktárt tart.

A nagyérdemű közönség további szives pártfogását is kérve, kitünő tisztelettel

KOHUT GALÓ GUSZTÁV, cipész.

Lapunk nyomdájában egy fiu tanuló felvétetik.

280-1908.

Pályázati hirdetmény.

A Körösladány községnél megüresedett s évi 800 korona fizetéssel javadalmazott

irnoki állásra

pályázatot hirdetek s felhivom azokat, akik erre az állásra pályázni kívánnak, hogy születési anyakönyvi kivonattal s szolgálati bizonyítvánnyal felszerelt pályázati kérvényeiket február hó 12-ig bezárólag adják be hozzám, mert a később beadott kérvényeket figyelembe nem veszem.

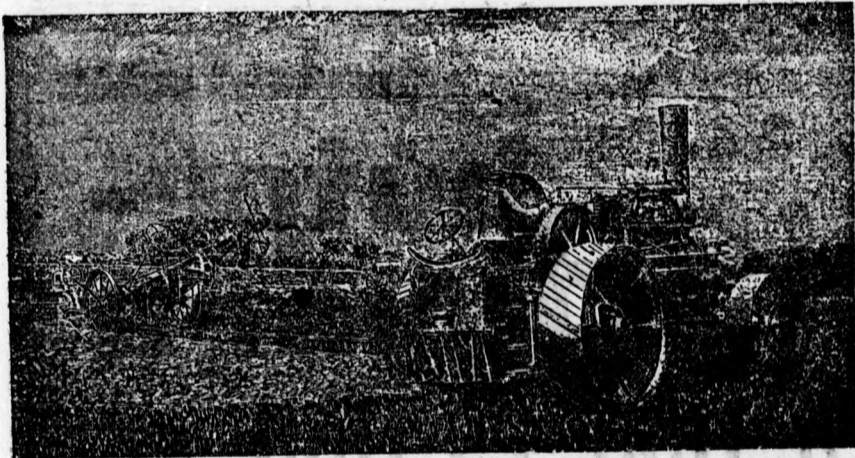
Megjegyzem, hogy az állás javadalma 600 koronáról most emeltetett fel 800-ra; ez még jóváhagyva nincs, azonban a törvényhatóság a legnagyobb valószínűség szerint jóvá fogja azt hagyni.

Szeghalom, 1908 január 21.

Csánki Jenő
főszolgabíró.

Szegfű Rudolf gazdasági gépraktára

Békéscsaba, Buzapiac.

Ajánlja a legkittünőbb gyártmányu **mezőgazdasági gépeket.**

Bächer és Melichár elismert mezőgazdasági gépgyárának békésvármegyei kizárólagos képviselője. Földeknek gőzekével való felszántását a legjutányosabb árban elvállalja saját gőzekével. Óriási pénz- és időmegtakarítás a gazdáknak, kik földjüket gőzekével szántatják.

Johnston-féle aratógépek békésvármegyei főügynöksége

BABINSZKY JÁNOS

EZELŐTT TURCSÁN PÁL
MŰSZTERGÁLYOS BÉKÉSCSABÁN, FÖTÉR

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a műsztergályos

szakmába vágó munkákat, u. m. FA-, SZARV-, CSONT-, BOROS-TYÁN-, TAJT- és LEGFINOMABB PIPASZÁRAKAT, továbbá BILIÁRD-DÁKÓKAT és GOLYÓKAT, lignonszantum

tekepályagolyókat és babákat a legjutányosabb árban készíték, valamint eivállalók

NAP- és ESŐERNYŐ-javításokat. Utánzott elefántcsontgolyókból nagy raktárt tartok. — A n. é. közönség b. pártfogását továbbra is kérve, vagyok tisztelettel

BABINSZKY JÁNOS

Egy tanonc felvétetik

!! Uj cipészüzlet !!

Van szerencsénk a t. közönséggel tudatni, hogy Békéscsabán a Vasut-utcai Ondroviczky-féle házban, Berbekucz szijgyártó mellett

LILINGER ÉS TÁRSA

cég alatt egy a modern kor igényeinek teljesen megfelelő

uj cipészüzletet

nyitottunk, ahol készítünk és raktáron is tartunk a lelegegánsabb kivitelben készült

férfi, női és gyermekcipőket, továbbá angol vadász-bakkancsokat, lovagió és tisztí-csizmákat jutányos áron.

A t. közönség szives figyelmét felhívjuk különösen arra, miszerint mindketten hosszú ideig a helybeli két elsőrendű cipészüzlet szabásza, illetve üzletvezetői voltunk.

Kitünő tisztelettel

Lilinger István

Radó Ferenc

a csabai
Cipész-szövetkezet volt
szabásza.

Adler Lajos
cipő-üzletének volt
vezetője.

Javításokat gyorsan, pontosan eszhözölünk.

Vicskó Testvérek

ROCSIGYÁRTÓ

BÉKÉSCSABÁN

Zsidótemplom-utca

1760. sz.,

== saját házukban. ==

Készítenek mindennemű modern

URI HINTÓ-ROCSIKAT,

fedeles kocsi és batárokat, uri szánokat, valamint az összes ruganyos kocsikat kifogástalan csinnal.

Ócska kocsik javítása és ujakkal való becserélése.

Gazdasági eszközöket, teherkocsikat stb. a legjobb minőségben, jutányos áron készítene.

Javításokat gyorsan, pontosan eszhözölnek

Mértékvétel vegett hívásra azonnal megjelenünk.

Mértékvétel vegett hívásra azonnal megjelenünk.

A farsangi multságokra

szükséges női és férfi glacié-keztük, gallérok, kézelők, nyak-kendők, legyezők és mindennemű piperecikkek jutányosan kaphatók

DEUTSCH TESTVÉREK

férfi-, női- és gyermekdivatárú-házában BÉKÉSCSABÁN, Fötér, a városházával szemben.
Szolid, pontos kiszolgálás.

Házeladás.

Békéscsabán, a napkeleti soron (Bogár-ház) a 922. szám alatti

háZ

szabad kézből eladó, esetleg bérbe kiadó.

Értekezhetni lehet ugyanott, vagy pedig Paulik János hajdukáplárnál a városházán.

Csongrádon, a piac legfor-galmasabb, legszebb helyén egy szép nagy

üzlethelyiség

két remek nagy kirakattal és üzleti raktárral, amely rőfös-üzlethelyiségnek, esetleg vas-kereskedésnek, bor-raktárnak, vagy konfekciós üzletnek igen alkalmas, azonnal kiadó. A haszonbér 250 forint. Ugyan-ott egy modern szép teljes

rőfös-berendezés

is igen olcsón eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt Szabó Géza Csongrádról.

Az Arany-utca 483. sz. al.tti

háZ

jó üzlethelyiséggel és lakással azonnal eladó, vagy bérbeadó.

Bővebb felvilágosítást nyújt dr. Ursziny János ügyvéd Békéscsabán.

Egy 120-as

BILLIÁRD ASZTAL

márványlappal és francia Ca-rambol-betéttel, továbbá egy önműködő

Orchester-hangszer

jutányos áron eladó

Lórencz Albert Központi-kávé-házában Békéscsabán.

200 korona

a modern technika legújabb remeke, a

MIGNON IRÓGÉP.

Különös előnyei: Bárki tanulás nélkül rögtön ir.
Legcélszerűbb szerkezet. Acél betűk.
Másol és sokszorosít.
Bármely drága írógéppel egyenrangú
1 évi jótállás.

SZABADALMAZOTT IPAR

Budapest, VII., Csengery-utca 24.

Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában.

Reisz Miksa bútorgyára

Békéscsaba, Vasút-utca 1155. és 1156. sz.

Műasztalos, kárpitos-
és diszitő-műhelyek.

Rajziroda.

Telefon: 20. sz.

Telefon: 20. sz.

Saját készítményű
teljes

lakásberendezések

állandóan

nagy választékban.